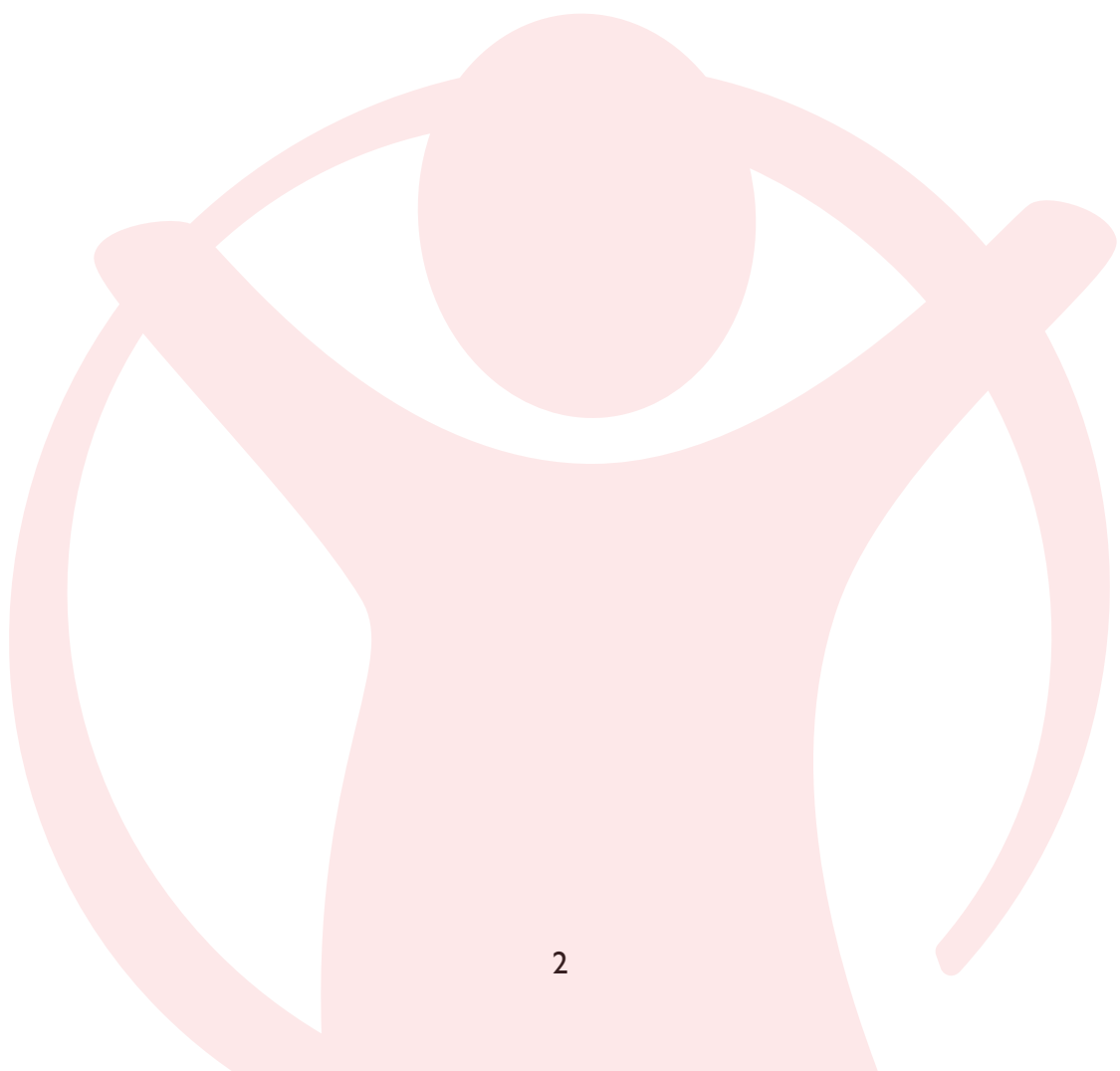

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2022

Mission

Rädda Barnen kämpar för barns rättigheter, i syfte att omedelbart och varaktigt förbättra barns liv överallt i världen.

Vision

Rädda Barnen arbetar för en värld där man respekterar och värdesätter barn, lyssnar till barn och lär av dem, ger barn framtidstro och möjligheter.

Värderingar i vårt arbete

Allt arbete som Rädda Barnen utför ska kännetecknas av engagemang, mod, kompetens och uthållighet. Den globala Rädda Barnen-rörelsen har gemensamt definierat de värderingar som ligger till grund för vårt arbete.

Ansvar

Vi tar ansvar för att använda våra resurser effektivt och för att nå mätbara resultat. Vi hålls till svars gentemot givare, partners och framförallt barn.

Ambition

Vi ställer höga krav på oss själva och på våra kollegor. Vi sätter högt ställda mål och är fast beslutna att förbättra kvaliteten i allt vi gör med och för barn.

Samarbetsvilja

Vi respekterar och värdesätter varandra. Vi tar tillvara vår mångfald och arbetar med partners för att ytterligare stärka vår gemensamma förmåga att göra skillnad för barn i världen.

Kreativitet

Vi är öppna för nya idéer och vågar satsa. Vi välkomnar förändring för att utveckla varaktiga lösningar med och för barn.

Integritet

Vi strävar efter att uppträda på ett ärligt och föredömligt sätt. Vi sätter aldrig vårt anseende på spel. Vi agerar alltid utifrån barnets bästa.

Innehållsförteckning

Förord

1. Organisation
 - 1.1. Medlemmar
 - 1.2. Styrelse
 - 1.3. Personal
 - 1.4. Finansiering
 - 1.5. Insamlingsarbete
 - 1.6. Föreningsinformation, omvärldsbevakning och samarbeten
 2. Verksamheter på Åland
 - 2.1. Lekterapi
 - 2.2. Barnens internet
 - 2.3. Barnkonventionsverksamhet
 - 2.4. Ungdomsverksamhet
 - 2.5. Barn i socialt utsatta livssituationer
 - 2.6. Utbildning, information och påverkansarbete
 - 2.7. Bidrag och stöd
 3. Internationell verksamhet
 - 3.1. Katastrofinsatser
 - 3.2. Utvecklingsarbete i Indien
- Bilagor:
4. Matris
Matris med målsättningar, planerade åtgärder och förverkligande i förhållande till verksamhetsplanen 2022.

Förord

Tack

Alla år har sin historia och sin prägel. År 2022 är inget undantag men när Rädda Barnen summerar året är det med stor sorg som vi konstaterar att kriget återvänt till Europa. För oss som barnrättsorganisation är barnen och deras säkerhet, välmående och rättigheter vår högsta prioritet. Under året har vi gjort insatser både på plats i Ukraina och för de barnfamiljer som flytt till Åland. I krig och katastrofer är det barnen som drabbas värst och nu lever nästan en femtedel av alla världens barn i ett konfliktdrabbat område. Under året har vi samlat in medel för att stödja Rädda Barnens arbete i akuta situationer och för att skapa långsiktig förändring för barn i Jemen, Sudan, Somalia och Indien.

Det rådande världsläget har även haft konsekvenser för den åländska ekonomin och vi har delat ut ett rekordstort antal julklappar i år till barn i familjer som lever i ekonomisk utsatthet. För att kunna ge stöd behöver Rädda Barnen gåvor. Därför har det varit fantastiskt att samtidigt som människor kämpar med kriget och dess konsekvenser både i världen och på hemmaplan så har viljan att ge överträffat våra förväntningar.

Under verksamhetsåret har vi fortsatt på den inslagna vägen för föreningens lokala barnrättsarbete. Vi arbetar både främjande och förebyggande med barns rättigheter, både direkt med barn och unga och med viktiga vuxna som på olika sätt påverkar barns liv. Barns psykiska hälsa och möjligheten till delaktighet har varit prioriterade områden som på olika sätt finns med i alla delar av Rädda Barnens verksamheter.

Verksamhetsberättelsen är ett försök att sammanfatta ett händelserikt år. Den visar på både bredd och djup i det barnrättsarbete som görs av föreningen, ofta i samarbete med fler aktörer för långvarig förändring. Tillsammans kan vi göra skillnad för och med barn på Åland och i världen. Du som läser detta är högst troligen en medlem, en samarbetspart, en finansiär eller en person som är extra intresserad av Rädda Barnens verksamhet och vårt barnrättsarbete. Rädda Barnens verksamhet möjliggörs tack vare dig.

Varmt tack för att du är med och gör skillnad för barn!

Rädda Barnen på Åland r.f.

Johanna Sporre-Karlsson
Ordförande

Lotta Angergård
Vik. verksamhetsledare

1. Organisation

1.1. Medlemmar

Civilsamhället har sin kraft i att enskilda personer kommer samman med andra och tillsammans vill förändra eller förbättra samhället. Hos Rädda Barnen samlas människor som har brinner för barns rättigheter. Rädda Barnen verkar tack vare det stöd som medlemmar, frivilliga och olika delar av samhället ger i form av tid, engagemang, kunskap och resurser. Vid årsskiftet hade föreningen 352 medlemmar som genom sitt medlemskap vill visa sitt stöd för Rädda Barnens arbete.

1.2. Styrelse

I Rädda Barnens styrelse sitter personer med ett engagemang i barnrättsfrågor. Föreningen har en uttalad målsättning att styrelsen ska vara jämställd och ha en bredd när det gäller exempelvis geografisk hemvist, yrkeskompetens, kunskapsområden och ålder. Genom en bred kompetensbas, mångfald och nätverk har vi större möjligheter att föreningens arbete når brett i det åländska samhället. Föreningen har arbetat aktivt med att involvera rättighetsbärarna, dvs barn under 18 år, i styrelsearbetet och har sedan år 2015 två platser i styrelsen vikta för ungdomsrepresentanter (15–17 år).

Styrelsens ledamöter 2022

Ordförande: Johanna Lang,

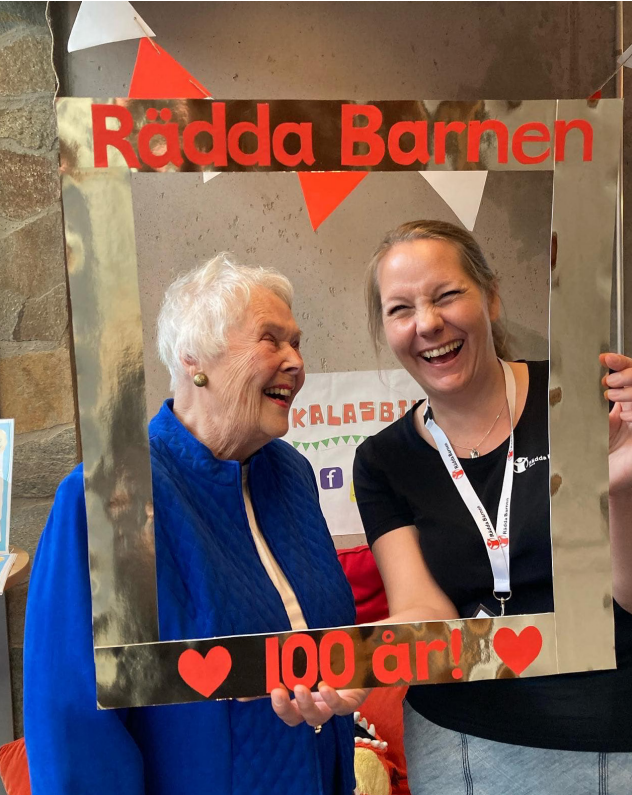
Vice ordförande: Johanna Sporre-Karlsson

Ordinarie ledamöter: Bo Nygård, Camilla Wiklund, Henrik Löthman, Jan-Erik Rask, Julia Byholm, Sara Karlman, Sven Sjöberg.

Suppleanter: Johnny Eklöv, Siri Moberg, Sofie Dahlsten, Solveig Tikander och Tommy Thörnoos.

Ungdomsrepresentanter: Julia Valkeapää och Samuel Dreyer.

Styrelsen har sammanträtt tio gånger och genomsnittsnärvaron vid mötena har varit drygt elva ledamöter (variation mellan 8-16 personer). Vid vårmötet valdes Dan Sundqvist, Anders Eriksson och Guðrun Gudmundsen till valberedning och gav förslag på styrelse till år 2023 vid höstmötet. Föreningens revisorer för verksamhetsår 2022 är Andreas Holmgård GR och Tove Lindström-Koli från BDO oy. Suppleant Kjell Jansson.

Barnens stora födelsedagsfest

Under året fyllde Rädda Barnen Finland 100 år. Detta firades med att skapa "Barnens stora födelsedagsfest" genom att kalas hölls på 55 olika platser över hela landet lördagen 20 augusti. Rädda Barnen på Åland var en del av firandet genom att arrangera ett kalas tillsammans med barnledarna vid Ålands yrkesgymnasium och Ålands sjöfartsmuseum som dagen till ära bjöd på fri entré till museet. 628 kalasgäster firade med lek, ballong-mete, piratskola, pyssel, fika och museupplevelse. Parallellt ordnades #discgolfcharityday2022 som samlade in stöd för Rädda Barnens arbete med Ukraina.

Vår- och höstmöte

Vårmöte hölls den 31 mars och efter det formella mötet presenterade Julia Valkeapää och Samuel Dreyer rapporten *Åländska barns rapport till FN*. I denna historiska rapport lyfter över 400 barn och unga från Åland fram hur de tycker att deras rättigheter förverkligas på Åland och vilka rekommendationer de har till vuxna. Rapporten och presentationen var mycket uppskattad.

Höstmötet hölls 23 november och efter de stadgeenliga ärendena hölls ett samtal med Rädda Barnens mångåriga verksamhetsledare Marita Eriksson och Göran Hansen, grundare av och mångårig ordförande för DUV som tillsammans med Rädda Barnen startade Backaskolan. Föreningen ville uppmärksamma att dessa båda barnrättskämpar erhöll Ålands självstyrelses 100-årsjubileumsmedalj. I samtalet deltog även Kristina "Bojan" Hansen som var en viktig del i arbetet med DUV och Backaskolan. Samtalet modererades av Jan-Erik "Jenki" Rask. Det blev en kväll att minnas, lära av historien och framför allt låta oss inspireras och hitta kraft för det vidare barnrättsarbetet.

1.3 Personal

Ordinarie verksamheten år 2022 omfattade 4,8 tjänster uppdelade på sex personer: verksamhetsledare (100 procent), lekterapeut (tillfälligt 80 procent), ansvarig för barnens internet (80 procent), ansvarig för barnkonventionsarbete (100 procent), ansvarig för verksamheten barn i socialt utsatta livssituationer (100 procent) samt information- och kansliansvarig (köptjänst motsvarande ca 20 procent). Föreningen har även en timanställd städare.

För nionde året i rad anställde Rädda Barnen även sex ungdomar för en månads sommarjobb som barnkonventionspiloter (80 procent). I år handledes barnkonventionspiloterna av Jonna Varsa och Hanna Lindholm.

Ordinarie verksamhetsledare Janina Björni har varit tjänstledig under år 2022 för att arbeta med verksamheten barn i socialt utsatta livssituationer. Under året har hon fortsättningsvis vikarierats av Lotta Angergård.

Under året har personalen deltagit i flera kunskapshöjande föreläsningar och kurser för att säkerställa hög tidsaktuell kvalitet och på arbetet med barn.

Personalen 2022:
Lotta Angergård, Jonna
Varsa, Tanja Rönnberg,
Janina Björni, Linda
Sundberg och Lina
Nordqvist.

Rädda Barnen på Åland har sedan juni 2022 en egen trygghetspolicy. I arbetet med att säkerställa att Rädda Barnen ska vara en trygg, öppen och inkluderande förening för alla barn och vuxna, där du får och kan vara den du är oavsett könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning har föreningen inlett en HBTQIA-certifiering som kommer att vara färdig våren 2023.

1.4 Finansiering

Penningautomatmedel PAF-medel

Rädda Barnens verksamhet är i huvudsak finansierad med PAF-medel som söks på årlig bas. För år 2022 beviljades föreningen ett anslag på 260 000 €. Detta kunde användas till administration, lekterapi, barnkonventionsarbete inklusive barnkonventionspiloter, barnens internet, utbildning och information samt delfinansiering av verksamheten barn i socialt utsatta livssituationer.

Stiftelsen Bensow

Sedan år 2015 är stiftelsen Bensow en viktig finansiär för Rädda Barnens arbete för främjande av familjehemsverksamhet med fokus på svenskspråkiga barn. Stödet har möjliggjort en kontinuitet i arbetet med barn i familjehem på Åland och i Svenskfinland som varit mycket värdefullt. År 2019 beviljades stöd för ytterligare fyra år för fortsatt arbete med de mest utsatta barnen på Åland och i Svenskfinland.

Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne

År 2022 är första året med stöd från stiftelsen Brita Maria Renlunds minne. Rädda Barnen beviljades 30 000 € för utveckling och implementering av verksamhet för barn som växer upp i familjer med beroende och psykisk ohälsa på Åland. Detta stöd möjliggör arbetet med barn som anhöriga i Ninni-verksamheten och inom ÅHS.

Övrig finansiering av verksamheter

Övrig finansiering inkluderar medlemsavgifter, räntor och dividendsintäkter, grundbidrag från Mariehamns stad som tillsammans finansierat Rädda Barnens föreningsverksamhet. Föreningen får också stöd för specifika verksamheter. I år har det givits från landskapsregeringen och från Odd Fellows Barnfond.

1.5 Insamlingsarbete för föreningens stödverksamhet

Under året har medel inkommit till förmån för vår barnfond på Åland och för vårt internationella arbete genom insamlingar med sparbössor i butikerna, #discgolfcharityday, försäljning av gratulationskort, kondoleanser och via inbetalningar på hemsida och direkt på bankkonto. Sedan år 2019 finns möjligheten att köpa kondoleans- och andra gåvokort på hemsidan.

Under året har även ett åttiototal månadsgivare valt att varje månad betala in en varierande summa till föreningens verksamhet. Dessa inbetalningar utgör en viktig intäktskälla framför allt till den internationella verksamheten, men det finns även givare som genom månadsinbetalningar ger stöd till barnfonden. Öronmärkta bidrag och insamlade medel går oavkortat till ändamålen.

1.6 Föreningsinformation och samarbeten

Information om föreningens verksamhet är viktig för att tydligt visa vad olika bidragsgivares medel går till och vilka verksamheter som Rädda Barnen bedriver. Det är även källa till inspiration för alla att aktivt arbeta för barns rättigheter.

Rädda Barnens hemsida, Facebooksida och Instagram uppdateras regelbundet. Kontakten till föreningens medlemmar och månadsgivare har även i år skett traditionsenligt med medlems- och månadsgivarbrev vår och höst. Brevet innehåller aktualiteter och information om verksamheten. Detta kompletteras med ett digitalt nyhetsbrev som är öppet för alla att prenumerera på.

Samarbeten och samverkan med andra organisationer och parter är en viktig del i föreningens verksamhet. Föreningens medlemskap i ABF Åland möjliggör bildningsarbete för medlemmar och personal och ger en plattform för samarbete med bildningsförbundet och dess föreningar. Medlemskapet i Bärkraft.ax ger även det möjligheter till samarbete och Rädda Barnen har ställt sig bakom Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland. Sedan hösten 2021 har vik. verksamhetsledare Lotta Angergård ingått i landskapsregeringens arbetsgrupp för utveckling och hållbarhetsmål 2. Vik. verksamhetsledaren är även invald som civilsamhällets representant i polisstyrelsen.

Läs mer om våra samarbeten i respektive verksamhetsområde.

2. Verksamheter & projekt på Åland

2.1 Lekterapi

Lekterapi är ett väldokumenterat redskap som bevisligen minskar rädslan inför operationer och undersökningar samt främjar tillfrisknandet hos barn. Rädda Barnen på Åland har sedan 1970-talet en lekterapeut som arbetar vid Ålands centralsjukhus. Verksamheten har under årens lopp utvecklats till att omfatta både förberedande och bearbetande lekterapi förutom inslag av lek och sysselsättning. Linda Sundberg har under året arbetat 80 procent som lekterapeut.

Samarbete för barnets bästa

När ett barn kommer till lekterapin på remiss från läkare på barn- och ungdomskliniken träffar lekterapeuten barnet och familjen för att göra en bedömning av behovet och gör därefter upp en plan för hur en på bästa sätt kan hjälpa barnet. Varje enskilt möte ger upphov till olika arbetssätt och metoder. Lekterapin arbetar i nära samarbete med de berörda instanser där barnets vård sedan ska fortgå. I första hand barnavdelningens och mottagningens sköterskor och läkare men även hälsovårdare, laboratoriet, öron-näsa-halskliniken, ögonkliniken och operationsavdelningen, tandvården samt ibland även onkologiska är enheter inom ÅHS som lekterapin samarbetar med för att göra det bästa för barnen. Röntgenavdelningen och lekterapin har ett nära och tätt samarbete med barn som ska genomgå en magnetröntgen-undersökning. Tidigare skickades de flesta barn till Åbo för sövning inför dessa undersökningar. Idag kommer de flesta barn först på besök till lekterapin där undersökningen stegvis går igenom, vad som ska hända, hur det ser ut och hur det låter. Därefter träffas röntgenskötaren och barnet i lugn och ro kan testa på hur det känns. I de flesta fall görs undersökningen redan på förberedelsestillfället. I år fick lekterapin dessutom en gåva från LEGO i Danmark i form av en magnetröntgen i lego som är ett fantastiskt hjälpmedel vid förberedelse av undersökningen.

På barn och ungdomskliniken har lekterapeuten ett nära och välfungerande samarbete med barnsjuksköterskorna på avdelningen samt mottagningen gällande barn som är stickrädda samt sjukvårdsrädda. Ofta är en sköterska är med lekterapeuten under delar av terapin och träffar barnet och familjen under förberedelse/bearbetningstiden vilket gör att barnen får lära känna och få förtroende för hen som vårdare. Detta skapar trygghet som är ett bra recept till framgång från rädsla till mod. Lekterapeuten har överlag ett tätt samarbete med vårdpersonalen angående barn med speciella behov inom sjukvården för att de ska få bästa möjliga upplevelse från sina sjukhusbesök.

Lekterapeuten ingår även i ett "ät-team" tillsammans med läkare, sjuksköterskor, talterapeut samt dietister. Teamet arbetar med barn som av olika orsaker har ätsvårigheter från tidig ålder. Lekterapeuten medverkar som pedagog i planeringen inför barnens vård och deltar i behandling både på sjukhuset men även vid dagis- och hembesök.

Barn med enures och enkopresproblematik kommer i allt större utsträckning på besök till lekterapeuten på remiss från mottagningens egna barnläkare. Lekterapeuten är ofta med på läkar- och/eller sköterskebesök och träffar sedan familjen på egen hand. Metoden "Jag Kan" når ofta snabbt fram till målet genom att stärka barnens eget mod och självförtroende i sina egna förmågor.

Utvecklande av pedagogiskt material

Ett ständigt pågående arbete för lekterapeuten är att tillverka och förnya material som används vid förberedelser. Då vården och vårdsituationer är en pågående process tillverkas nytt material kontinuerligt för att varje barn/ungdom ska kunna förberedas på bästa sätt. Bildstöd används i stor utsträckning som komplement till alla olika vårdsituationer både i kallelser som skickas hem till familjerna, men även i den direkta vården. Lekterapeuten tillsammans med vårdpersonal tillverkar och använder bildstöd för att förtydliga sitt arbete så att såväl barn med kommunikationssvårigheter samt barn och familjer med annat hemspråk ska ha lättare att förstå och bli trygga i vad som händer i vården. Under året har det lagts stor vikt vid att bygga upp bildstöd specifika för flera av våra kroniskt sjuka patienter som kan användas både på sjukhuset men även av föräldrarna inför sjukhusbesök. Även till de färdiga förberedelselådor inför olika undersökningar och ingrepp har bildstöd utformats som nu finns tillgängligt för all vårdpersonal. Vissa av bildstöden har också gjorts i form av power point-presentationer för att lätt användas när situationen uppstår.

Lekpaviljongen och miljö för barn

Lekpaviljongen revs under året då det konstaterades att den dåliga inomhusmiljön inte gick att åtgärda. Lekterapin har fortsättningsvis mottagning i ett eget rum en bit bort från Barn- och ungdomskliniken som utsågs tillfälligt till lekterapilokaler under år 2021. I det nya lekterapirummet har lekterapin möjlighet att ta emot bokade patienter och utföra både vårdamtal och sjukhuslek. Rummet är ett litet rum och mycket tid har använts till att planera och möblera för att få den bästa möjliga ändamålsenliga miljön.

Lekterapeuten arbetar tillsammans med två sjuksköterskor med att slutföra planen med en inomhusmiljö på barnavdelningen som bjuder på en upplevelse av djur och natur. En lokal konstnär, Malin Hagström, anlätades för att måla i temat skog och natur till avdelningen. I juni 2020 monterades ljuvliga skogsdjursbilder upp på varje vårdrum på avdelningen samt på mottagningens dörrar till samtliga läkarkanslier.

Detta blev så lyckat så vi har fortsatt planera för mer målningar från Hagström som kommer stå klara i framtiden. Tanken är att skapa en naturtrogen och intressant "tematråd" som startar på mottagningen och kan följas hela vägen till in till avdelningen.

År 2022 var året då lekterapin gick in för att arbeta mer konsultativt, både gentemot övrig vårdpersonal speciellt inom primärvården men även direkt mot föräldrarna/familjerna. Detta för att så många barn som möjligt ska få hjälp på bästa sätt inom den vårdkontakt de möter. Möten med hälsovårdare från barnrådgivningen samt skolhälsovården för att lära ut de arbetsmetoder lekterapeuten använder sig av med barn som är rädda inom sjukvården inledde året. En del av de remisser som kommer till lekterapin bedöms även till konsultativa telefonsamtal som inledning. Om det inte lyckas bokas ett besök in och en bedömning görs hur man kan arbeta vidare med barnet. Det har i de allra flesta fall varit succé då föräldrarna känner att de med stöd och vägledning själva kan hjälpa sitt barn, då främst med kiss och bajsproblematik. Trots allt konsultarbete så har lekterapeuten ändå mött ca 250 barn på fysiska besök till lekterapin, förutom alla de patienter hon möter och jobbar med på avdelningen samt mottagningen.

2.2 Barnens internet

Åländska barns internet- och medieanvändning är övervägande positiv och kunskapen om nätet, media och spel är hög. För att upprätthålla en trygg och sund internet- och medieanvändning krävs att både barn och vuxna får tillgång till aktuell information samt verktyg och strategier för att vara aktiva medborgare i vårt digitala samhälle. Barnens internet erbjuder en omfattande uppsökande verksamhet, vars huvudsyfte är att förmedla aktuell information, kunskap och föra dialog med barn (4-17 år) och vuxna på fasta Åland och i skärgården. Ansvarig för verksamheten är Tanja Rönnberg som arbetat 80 procent.

Skolbesök och föreläsningar

Barnens internet har under år 2022 erbjudit åländska grundskolor, daghem, barn som hemskolas och andra barngrupper lektioner om sund och säker internet- och medieanvändning. Sammanlagt har verksamheten mött 1036 barn detta år. Verksamheten har hållit lektioner i 14 av landskapets skolor (848 elever) och på åtta daghem (151 barn), en grupp barn som hemskolas (åtta barn) och en online-lektion (17 barn) och en förening (12 barn). Lektionerna i de olika åldersgrupperna utgår i stort från samma tema; trygghet på nätet, kroppslig integritet, samtycke, känslohantering och vad lagstiftningen säger. Barnens internet kommer in i barn- och elevgruppen som en utomstående resurs vilket ger möjlighet till diskussion och dialog på ett friare sätt, vilket uppskattats av deltagarna. Materialet Stopp! Min kropp! är en viktig del i lektionerna. För elever i högstadiet har lektionerna utförts i form av samtal där eleverna har getts möjlighet att diskutera mobbning, samtycke, trakasserier och digitalt våld. Verksamheten har mött en gymnasieklass, där har lektionen handlat om hur de kan bemöta barn och barns digitala utmaningar i sina kommande arbeten som barnledare.

Verksamheten har under år 2022 föreläst för 194 vuxna på olika föräldramöten i skolor samt för Hem och skola i Eckerö, Pussselfamiljen, skolhälsovårdare samt nätverket Inkludera mera inom idrott och fritid. Inför föreläsningar för föräldrar/ vårdnadshavare har Barnens internet först träffat barnen och haft lektioner med dem. Träffarna med vuxna har alltså skett efter lektionerna med barnen för att kunna koppla en stor del av innehållet till de närvarandes egna barn. Träffarna med vuxna har varit interaktiva och deltagarna har getts möjlighet att diskutera tillsammans, vilket har skapat högt engagemang. Under samtliga föreläsningar har verksamheten förmedlat åländska barns röster och önskemål till vuxna gällande barns digitala vardag och välmående.

Utöver workshops och föreläsningar har även 13 enskilda, rådgivande, samtal om mobbning samt brott som unga gjort eller råkat ut för online har hållits.

SAMTYCKE ÄR EN VIKTIG KOMPETENS SOM HANDLAR OM ATT LÄRA SIG ATT KOLLA HUR BÅDE MAN SJÄLV OCH DEN ANDRA VILL HA DET. DET HANDLAR ÄVEN OM MOD ATT FRÅGA OCH ATT TA EMOT SVARET. KOLLA VAR GRÄNSERNA GÅR HELT ENKELT.

Nätverk och samarbeten

Under året har verksamheten samarbetat med olika aktörer, bl.a. Fältarna på Åland, Ålands landskapsregering, Studerandehälsan, polisen, skolcoacher på Åland, föreningen Steg för Steg som arbetar för personer med intellektuell funktionsnedsättning, ledare inom barnomsorgen i Mariehamn och Pelituki, som producerar och förmedlar information om spel om pengar, digitalt spelande, problematiskt spelande och överdriven internetanvändning (sociala medier). Dessa samarbeten har utmynnat i ökad kompetens och nätverk som fokuserar på att trygga vardagen för fler barn. Återkopplingen från personer i nätverken har varit positiv.

Rädda Barnens och Fältarnas projektet #prataomporr avslutades detta år, men den kunskap som projektet genererat lever kvar. Utgående från de behov som identifierats inom projektet arrangerades en föreläsning med Ulla Thorslund, leg. psykolog, för att föreläsa om unga sexualförövare. Syftet var brottsprevention och upplysning för personal i skola samt andra viktiga vuxna. Totalt deltog 110 personer.

[Rapporten #prataomporr](#)

Ytterligare samarbeten har skett då ansvarig för verksamheten Barnens Internet varit delaktig i rekryteringsprocessen för våra barnkonventionspiloter, hållit workshops med unga och diskuterat trygghet tillsammans med dem. Under sommaren arbetades med frågor om trygghet och barn och ungas välmående, vilket givit viktiga perspektiv till verksamheten och som kan läsas mer om i stycket om barnkonventionspiloterna.

2.3 Barnkonventionsverksamhet

I barnkonventionsverksamheten når Rädda Barnen ut till olika aktörer och på fler nivåer i det åländska samhället. Arbetet med att främja barns mänskliga rättigheter handlar om att stärka barnen själva och de runt omkring barn. Det handlar också om att öka kännedomen och kunskapen om barnkonventionen hos beslutsfattare och tjänstemän som har skyldighet att se till att rättigheterna blir verklighet. Föreningens barnkonventionsansvariga Jonna Varsa är anställd på heltid.

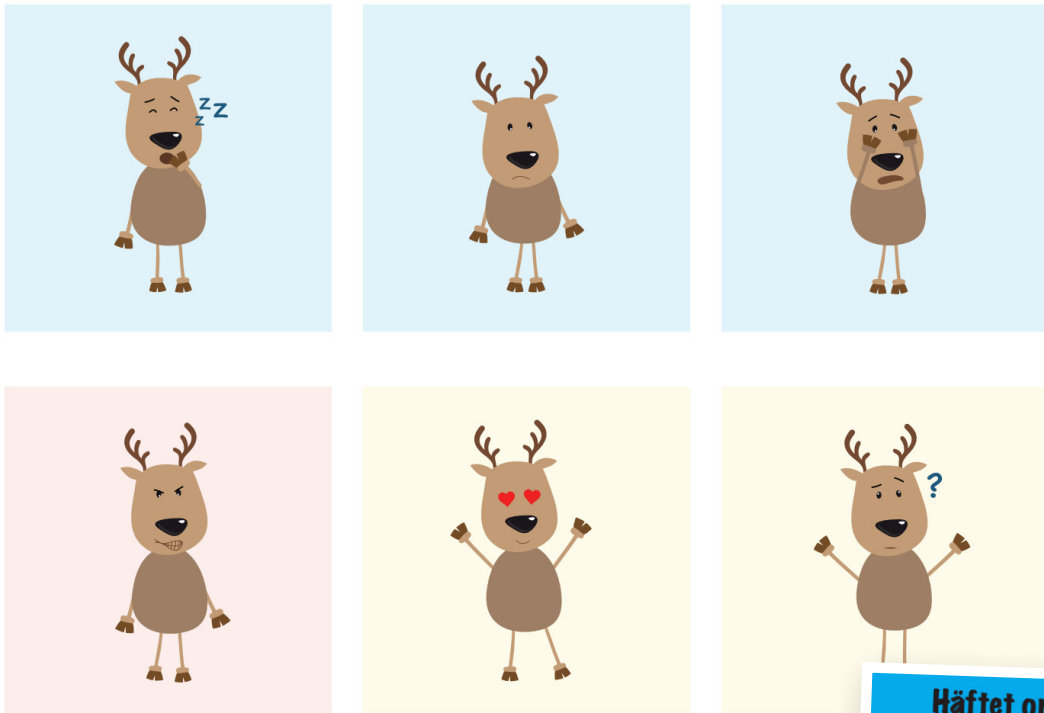
Utbildning och information om barns rättigheter

Barnkonventionsansvarig har under året arbetat på olika sätt och med flera samarbetspartner med målet att öka kunskapen om barnkonventionen och barns rättigheter. Arbetet har skett genom föreläsningar och workshops med såväl barn som vuxna, genom handledning och processtöd i implementeringen av konventionen och i föreningens påverkans och kunskapshöjande arbete vid remissvar och höranden. Nedan ges några exempel:

Barnkonventionsansvarig har gett praktisk handledning vid beslutsprocesser som handlar om barn och unga och vid barnkonsekvensanalyser. Tillsammans med infrastrukturavdelningen har ett underlag tagits fram för att ta reda på barn och ungdomars synpunkter och åsikter om lagförslaget till ny väglag. Underlag och frågor har skickats till alla åländska daghem, grundskolor och gymnasieskolor och även innehållit en enkät som riktat sig till vårdnadshavare. Materialet kommer att sammanställas i en rapport under år 2023 som analyserar lagförslagets effekter på barn, unga och familjer.

Barnkonventionsansvarig har tillsammans med barnombudsmannen bistått landskapsregeringen i arbetet med att höra barn inom barnomsorgen som remissinstans för den nya läroplanen för barnomsorg. [Materialet "Rådde Rådjur"](#) togs fram för att på ett barnanpassat sätt ge barn i barnomsorg möjligheten att uttrycka sina åsikter. Barnens synpunkter om barnomsorgen på Åland samlades i rapporten, Rådde rapporterar - vad barnen tycker är viktigt i barnomsorgen på Åland, som också redogör hur barnens svar syns i den nya läroplanen.

En kort film med "Rådde Rådjur" och utbildningsministern togs fram som återkoppling till barnen. Materialet "Rådde Rådjur" har efter processen med läroplanen omarbetats för att kunna användas som ett arbetsmaterial inom barnomsorg med syfte att stödja personal i arbetet med barns delaktighet, utifrån den åländska lagstiftningen och läroplanen. "Rådde Rådjur" har uppmärksammats i åländska media under året och ökat kännedom om barns rätt till delaktighet.

Barnkonventionsansvarig har tillsammans med barnkonventionspiloterna samarbetat med Mariehamns stad gällande barn och ungas delaktighet i arbetet med att planera upprustningen av den Wirénska parken på torget i Mariehamn. Barnkonventionspiloterna planerade och genomförde en parkdag där barn och unga berättade om sina idéer och önskemål på ett barnanpassat sätt.

Tillsammans med Barnens Internet ordnades också workshops om barns rätt till trygghet till elever i GHS. Barnkonventionsansvarig har också haft en workshop om rättigheter med "Lilla gruppen i Ungdomsgården" (en liten grupp för högstadiungdomar som har behov av individanpassad undervisning utanför skolmiljön). På inbjudan har också en föreläsning hållits för studerande vid yrkesgymnasiet som studerar till barnledare.

Under barnrättsveckan ordnades aktiviteter om barns rättigheter för åk 1-2 i Sund, Vårdö och Geta samt för förundervisningsgruppen i Eckerö dagis.

Under året har barnkonventionsansvarig på olika sätt gett stöd och tips i frågor om t.ex planeringen av arbetet med den åländska barnstrategin, Ålands handikappförbundets arbete med en egen alternativrapport till FN, SKUNK:s elevrådsutbildning, Södra Ålands utbildningsdistrikts arbete med barnkonsekvensanalys gällande skolskjuts samt planeringen av hörandet av hemundervisade barn på Åland. Planering av hörande av barn som hemundervisas har inletts och genomförs år 2023.

Barnkonventionsansvarig har deltagit och lyft fram åländska barns situation vid Centralförbundet för barnskydds delegationsträffar.

Rapporteringsprocess till FN:s barnrättskommitté

Ålands första alternativrapport till FN:s barnrättskommitté lämnades in i juni efter att inlämningsdatumet flyttats fram ett flertal gånger på grund av coronapandemin. Syftet med rapporten är att sammanställa information om genomförandet av barnkonventionen på Åland från civilsamhällets perspektiv. En viktig del av processen har också varit att öka kunskap och samarbete kring barns rättigheter på Åland.

De aktörer som har lämnat in en alternativrapport bjuds vanligtvis in till ett hörande av FN:s barnrättskommitté. Under hösten fick Rädda Barnen möjligheten att representera det åländska civilsamhället vid barnrättskommitténs förmöte i Genève. Vid mötet deltog också barnombudsman Johanna Fogelström-Duns och tillsammans med representanter från den finska delegationen besvarades barnrättskommitténs frågor om barnkonventionens genomförande utifrån de rapporter som har lämnats in. Syftet med mötet var att ge barnrättskommittén ett så bra underlag som möjligt inför deras möte med de finska och åländska regeringarna som ansvarar för genomförandet av barnkonventionen i Finland och på Åland.

Under året har barnkonventionsansvarig haft ett samarbete med den finländska delegationen som deltog vid mötet. Detta har ökat kunskapen om den åländska självstyrelsen och barns rättigheter på Åland hos civilsamhället i riket.

Barn i kris

Från och med år 2022 är Rädda Barnen en av Frivilliga räddningstjänstens medlemsorganisationer, vilket möjliggör nya former av samverkan för att säkra ett barnrättsperspektiv inom krisberedskapen på Åland. Barnkonventionsansvarig koordinerar föreningens arbete med barnrättsperspektivet inom krisberedskapen och sitter med i FRT:s landskapskommitté på Åland som suppleant.

Under året har föreningen arbetat med att bygga föreningens beredskap att sätta upp barnvänliga platser vid olika krissituationer på Åland. Barnvänliga platser är trygga och barnanpassade platser där barn kan få andrum och göra det barn mår bra av, som att leka och delta i organiserade aktiviteter med trygga vuxna. Barnkonventionsansvarig har utbildat föreningens personal och styrelsemedlemmar om barnvänliga platser och Rädda Barnen har startat en egen larmgrupp inom FRT. Barnkonventionsansvarig tillsammans med föreningens frivilliga har deltagit i två storövningar inom FRT under året och övningarna har gett oss bättre beredskap att hjälpa och stödja barn och deras familjer i olika krissituationer på Åland. Under hösten höll barnkonventionsansvarig i samarbete med Rädda Barnen Finland ett webinarium om att stödja barn i olika krissituationer och där frivilliga inom FRT Åland deltog.

Under våren hade Rädda Barnen en beredskap att vid behov sätta upp en barnvänlig plats i Röda Korsgården, som hade iordningstänkts som ett center för nödövernattningar för flyktingar som inte har något privat boende. Vid det tillfället det fanns barn i Röda Korsgården ordnade Rädda Barnen ett rum med möjlighet att leka, vila eller göra andra aktiviteter.

Rädda Barnen har arbetat fram en trygghetspolicy för den egna organisationen. Barnkonventionsansvarig har koordinerat arbetet med trygghetspolicyn samt framtagandet av de verktyg som används i arbetet med att implementera föreningens trygghetspolicy. Erfarenheten från denna process har delats vidare till andra föreningar.

2.4 Ungdomsverksamhet

En viktig del av barnkonventionsansvarigas uppdrag är att stärka rättighetsbärarna. Detta sker i varierande form och här är föreningen en möjliggörare, en katalysator eller en inspiratör för barn och unga att känna till sina rättigheter och använda dem. Ungdomsverksamheten är en del av barnkonventionsansvarigs ansvarsområde, men även ansvarig för barnens internet och övrig personal samt styrelse finns som resurser i arbetet och för ungdomarnas egen organisering.

Handikappförbundets ungdomsråd

Under hösten 2021 startade Handikappförbundet ett ungdomsråd i syfte att lyssna på hur barn och unga med funktionsnedsättningar upplever sin vardag, hur deras rättigheter beaktas och för att föra fram ungdomarnas röster till myndigheterna på Åland. Barnkonventionsansvarig har varit en av ungdomsrådets handledare under hela året. Ungdomsråd har diskuterat ungas rätt till delaktighet, välmående, coronapandemin, tillgänglighet, bemötande samt framtiden och drömmar. Ungdomsrådet skapade ett kort med tips från rådet på bra bemötande och under året togs även en rapport fram om ungdomarnas tankar om sina rättigheter. Två av ungdomsrådets medlemmar deltog även i ett nordiskt möte om ungas delaktighet i kristider.

Förutom ungdomsrådet har barnkonventionsansvarig också träffat studerande vid yrkesträningsprogrammet tillsammans med Handikappförbundets rättighetsutbildare och diskuterat rättigheter.

Ungdomsråd (inom bärkraft)

Ungdomsrådet inom Bärkraft grundades hösten år 2022 på initiativ av Utvecklings- och Hållbarhetsrådet. Syftet med gruppen är att öka åländska ungdomars inflytande i politiken och landskapets vidare utveckling. Ungdomsrådet består av medlemmar i ålder 15–20 år. Medlemmarna i rådet utses av studeranderådet från Ålands yrkesgymnasium, Ålands lyceum och yrkesträningsprogrammet. Ålands Folkhögskola och aktiva inom Ung Resurs har även möjlighet att utse medlemmar. Ungdomsrådet träffas en gång i månaden och diskuterar aktuella politiska frågor. Hittills har ungdomsrådet lämnat in sina synpunkter gällande den nya vägtrafiklagen och den nya vattenlagen på Åland. Barnkonventionsansvarig är en av handledare för ungdomsrådet.

Rädda Barnens Barnkonventionspiloter 2022

Rädda Barnen anställde för nionde sommaren i rad sex ungdomar för att under en månad arbeta som barnkonventionspiloter i föreningen med uppdrag att på olika sätt sprida information om barnkonventionen. I rekryteringsskedet höll våra unga Rädda Barnen-utbildare utbildningar om barns rättigheter till deltagare som var intresserade av sommarjobbet.

Barnkonventionspiloter 2022 var Arsham Mohammadi, Asal Amani, Cassandra Widelius, Ida-Maria Eriksson, Maximilian Dreyer och Sara Engström. Årets tema var "Barns rätt till trygghet". Tillsammans med handledarna ordnade barnkonventionspiloter en utbildning till Folkhälsans lekledare om tryggt ledarskap som respekterar barns rättigheter. Barnkonventionspiloter besökte även olika aktörer som kan hjälpa barn och unga i olika situationer och bidrog med tips och råd från ungas perspektiv till de aktörerna. Barnkonventionspiloter pratade om barns rättigheter också med flera barn- och ungdomsgrupper t.ex. på daghem och DUV:s läger. Barnkonventionspiloter samlade också rekommendationer till landskapsregeringens Istanbultkommitté om vad som behöver göras på Åland så att alla barn och unga får växa upp i trygghet utan rädsla för våld och att alla barn och unga garanteras det stöd och den hjälp de behöver.

Rapport om arbetet med barnkonventionspiloter från år 2022 finns på föreningens hemsida: <https://raddabarnen.ax/app/uploads/2023/01/barnkonventionspiloter-2022-slutrapport.pdf>

2.5 Barn i socialt utsatta livssituationer

Rädda Barnens arbete för barn i socialt utsatta livssituationer synliggör barnets perspektiv, främjar barnets rättigheter och ökar barnets delaktighet. Vi arbetar förebyggande riktat till barnen själva, vuxna som möter barn i sitt yrke eller uppdrag samt beslutsfattare. Under år 2022 är fokus på barn som är anhöriga samt barn som är familjehemsplacerade. Verksamhetens målgrupper går in i varandra genom att de placerade barnen ofta tillhör gruppen anhöriga barn, det vill säga anhörig till en förälder eller familjemedlem som har psykisk ohälsa eller ett beroende. Ansvarig för verksamheten är Janina Björni som arbetat heltid.

Barn som är anhöriga till sjuka vuxna

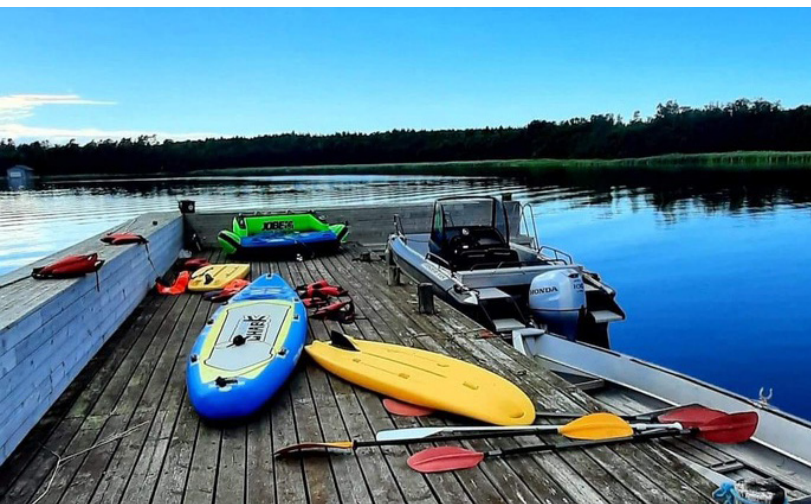
Barn som växer upp som anhöriga till sjuka vuxna är särskilt sårbara anhöriga som påverkas av vuxnas och sin egen oro, förändringar i vardagen, orimligt stort ansvarstagande, bristande omsorg och svåra upplevelser. De har betydligt större risk än andra barn för utsatthet också i vuxen ålder. Vi vet att så behöver det inte vara och därför arbetar Rädda Barnen förebyggande med denna grupp av barn.

I verksamheten med socialt utsatta barn vill Rädda Barnen synliggöra målgruppen och minska den negativa belastning som uppväxten i en familj med missbruk, psykisk ohälsa och/eller exempelvis svår somatisk sjukdom utgör för det enskilda barnet. På kort sikt innebär det att ge barnet förutsättningar för en så bra situation som möjligt i barnets vardag här och nu och på längre sikt att bidra till att förebygga negativa konsekvenser i vuxenlivet. Genom att skapa tillfällen som stärker barnets skyddsfaktorer bidrar vi till att bryta det sociala arvet, men Rädda Barnens verksamheter är inte terapi.

Kamratstöd för barn

År 2022 har vi, tack vare stöd från stiftelsen BMR och ett gott och tätt samarbete med andra aktörer, haft möjlighet att prioritera och vidareutveckla kamratstödet för barn som har erfarenhet av att en vuxen i familjen har psykisk ohälsa eller ett beroende. Vi kallar verksamheten för Rädda Barnens Ninni-kamratstöd eftersom vi använder oss av Usm r.f:s (Understödsföreningen för svenskspråkig missbrukarvård) material och vi är en del av Ninni-nätverket för gruppleddare.

Syftet med verksamheten är att ge barn och unga möjlighet att träffa andra med liknande erfarenheter, förstå att man inte är ensam och att barn inte bär ansvaret för att en vuxen är sjuk. I våra grupper och på läger vill vi skapa möjligheter för barnen att träffa nya vänner, bara vara barn och prova nya saker tillsammans med trygga vuxna. Det är alltid gratis för barn och unga att delta i grupp och på läger. Det behövs inget intyg för att få delta utan Rädda Barnen utgår ifrån barnets och familjens uppfattning om den vuxnes sjukdom.

Under året har verksamheten fortsatt erbjuda gruppverksamhet Ninni-kamratstödsgrupp till barn (10-13 år), startat upp gruppverksamhet Ninni-samtalsstöd för tonåringar (13-17 år), ordnat två läger för målgruppen och tillsammans med Usm r.f. ordnat utbildning för nya Ninni-gruppleadare på Åland.

I Kamratstödsgruppen för barn i åldrarna 10-13 år har elva barn deltagit under år 2022. Då gruppen träffats diskuterar vi, gör övningar, fikar gott, pysslar och leker. Verksamheten har fått stöd av Odd Fellows barnfond. I Samtalsgruppen för ungdomar i åldrarna 13-17 år har åtta unga deltagit under året. Samtalsgruppen hålls sedan våren 2022 i samarbete med Fältarna/ Kst och träffas regelbundet. Träffarna utgår också ifrån Ninni-materialet i valet av övningar och teman.

På sommaren ordnade vi traditionsenligt ett sommarläger för tonåringar från Åland och Österbotten i samarbete med Folkhälsan och Usm r.f. Nytt för i år var att Rädda Barnen ordnade ett eget läger för yngre åländska barn i samarbete med Folkhälsan. Totalt deltog 37 barn och unga, varav 17 åländska deltagare vilket är nästan dubbelt så många åländska deltagare som tidigare år. Gott samarbete, ansvarsfulla och engagerade ledare och platsen, som i år var Lemböte lägergård, bidrog till lyckade lägerupplevelser.

Barnrättsperspektiv i sjukvården

I arbetet som riktas till vuxna har fortsatt samverkan med Ålands hälso- och sjukvård varit huvudfokus. Tillsammans fortsatte utvecklingsarbetet för ändamålsenligt stöd till barn vars viktiga vuxna får tjänster inom hälso- och sjukvård.

Rädda Barnens roll har varit att med barnrättsperspektiv bistå i processen med att se över befintliga rutiner samt att vid behov introducera nya metoder och rutiner som stöd till personalen. En arbetsgrupp, som år 2022 bestått av cancersjukskötare vid onkologiska mottagningen Marika Sundqvist och Elisabeth Wickström socialkurator vid onkologiska mottagningen, Lisbeth Vik sjukskötare vid palliativa enheten samt överskötare Christel Lindberg, finns för att förankra utvecklingsarbetet. Rädda Barnen har genom verksamhetsansvariga varit sekreterare och sammankallande för gruppen som hållit fem möten under året. Verksamhetsansvariga har också samarbetat i planeringen av och deltagit i träffar för ÅHS barnombud.

Utbildning och kamratstöd

Rädda Barnen ordnade våren 2022 en kurs för stödpersoner och stödfamiljer på uppdrag av Kst. Rädda Barnen har också bjudit in stödfamiljer och stödpersoner till nätverksträffar för hela familjen (se nedan).

Barn i familjehem

Barn som bor i familjehem är verksamhetens andra målgrupp. I första hand handlar det om de barnen som är placerade att bo i familjehemmet, men också familjevårdarnas biologiska barn och andra barn som bor i familjehemmet (till exempel stödbarn). Verksamhetens målgrupper går in i varandra genom att de placerade barnen kan tillhöra gruppen barn som anhöriga.

Rädda Barnen har under åtta år haft möjlighet att fokuserat arbeta med frågor som rör familjevård tack vare ekonomiskt stöd från stiftelsen Bensow. Arbetet har huvudsakligen skett på Åland men också i övriga Svenskfinland. Verksamheten har stark fokus på att skapa forum för samvaro och erfarenhetsutbyte.

Den insats som mest konkret knyter ihop samtliga målsättningar är det läger för familjehem som vi kallar Familjehemshelgen. Helgen riktar sig till hela familjehemmet, barn och vuxna, och skapar en mötesplats för familjehem som har svenska som hemspråk. Familjehem från hela Svenskfinland ges möjlighet att träffas, byta erfarenheter, lära sig nytt och göra roliga saker tillsammans. I år arrangerades familjehemshelgen för fjärde gången och nu för andra gången i samarbete med Familjevården i Österbottens välfärdsområde. Tillsammans upplevde 73 deltagare och 18 ledare intensiva, berikande och mycket uppskattade höstdagar på Åland.

Rädda Barnen har även hållit i ett nätverk för familjehem och stödfamiljer/personer på Åland. Under året har tre nätverksträffar genomförts. På nätverksträffarna för hela familjen är syftet att visa barnen att det finns många olika sorts familjer men framförallt att njuta och ha roligt tillsammans. Träffarna har hållits i Smakbyn med påsktema och besök på Karamelleriet, ute i skogen tillsammans med Ålands naturskola samt på Idrottsgården med bowling och lek.

En av verksamhetens viktiga målsättningar är att barn och unga känner till sina rättigheter, har möjlighet att använda dem och att deras erfarenheter tas tillvara. Som en del i det arbetet har Barnskyddets handbok av unga till unga (Organisationen Pesäpuus broschyr) översatts och under familjehemshelgen träffade barnen familjehemsplacerade Maxida Grävling. Maxida är en handdocka som används som metod för ökad delaktighet. Tillsammans med Maxida funderade barnen i grupp på sina framtidsdrömmar. Barnens tankar delades sedan av Centraförbundet för barnskydd på Barnskyddsdagarna i riket. På familjehemslägre deltog också erfarenhetsexperterna Emiliya och Leah från den svenska organisationen Knas Hemma som ledare och föreläsare.

Efter lägre ordnade Familjevården i Österbottens välfärdsområde digitala träffar för tonåringar som deltog i lägre. Träffarna ordnade med stöd av verksamhetsansvariga och Knas Hemma.

Under våren avslutades den förberedande utbildningen för blivande familjehem på Åland som Rädda Barnen ordnat på uppdrag av KST (Kommunernas socialtjänst). Den sex månader långa utbildningen startade hösten 2021.

2.6 Utbildning, information och påverkansarbete

Information och utbildning är viktiga komponenter i arbetet med barns rättigheter. Det ingår som en integrerad del i Rädda Barnens verksamhetsområden att sprida kunskap och kännedom om barns villkor och rättigheter. Arbetet inkluderar också inköp av relevant litteratur till Rädda Barnens resursbibliotek samt att sprida och producera informationsmaterial. Den kunskap och de perspektiv som föreningen har använder vi i vårt påverkansarbete för att säkra efterlevnaden av barnkonventionen.

Inom respektive verksamhetsområde sker även ett löpande kunskapshöjande arbete genom utbildning och information.

Material och stöd

Rädda Barnen har fortsättningsvis upplevt ett stort intresse för det material som föreningen delar ut. Särskilt handboken *Stopp min kropp* och materialet som finns för dagis, skolor och föreningsliv för att kunna jobba med frågor om kroppen, känslor och gränser. Även föreningens egen broschyr *Så kan du som vuxen hjälpa barnet* som ger föräldrar och andra vuxna vägledning och stöd i hur man kan prata och hjälpa barnet då en nära vuxen är sjuk, har efterfrågats. När vuxenvärlden gör svåra teman pratbara skapar vi förutsättningar för barn att berätta när någonting har hänt eller öppna upp för möjligheten att fråga eller prata om oro.

Nyblivna föräldrar har även under år 2022 fått boken *Leva med Barn* av barnläkaren Lars H Gustafsson, eller i nytryck där författare är Marie Köhler, Antonia Reuter och Johanna Tell.

När kriget i Ukraina startade samlade Rädda Barnen information om hur vuxna kan bidra till att öka barns känsla av lugn och trygghet i olika krissituationer och efter allvarliga händelser. På vår hemsida finns material för att underlätta för föräldrar, lärare, socialsekreterare, tränare och alla andra viktiga vuxna som kan komma att möta barn i krissituationer att stötta barn efter allvarliga händelser i samhället och under samhällskriser. Materialet för vuxna på olika språk: på svenska, engelska, ukrainska, ryska och finska. Det finns även information riktat till barn och unga. Åländsk media har uppmärksammat Rädda Barnens arbete för barn i Ukraina och vid covidpandemin.

FN-rapporter

Efter ett gediget och mångårigt arbete inom Rädda Barnen och tillsammans med andra föreningar har det åländska civilsamhället för första gången överlämnat en egen rapport om barns rättigheter till FN. Rapporten är en så kallad "alternativrapport" som är ett komplement till de rapporter som stater skickar till FNs barnrättskommitté.

Åland nämns för första gången någonsin i finska statens rapport, men den finska statens rapport gav inte en helhetsbild kring barns rättigheter här på Åland. Det inspirerade föreningen att använda den möjlighet som självstyrande områden har att ta fram en egen rapport och nu har vi tillsammans skrivit denna historiska alternativrapport. Huvudsekreterare har varit barnkonventionsansvariga Jonna Varsa.

Aktiva unga i Rädda Barnen har arbetat fram en annan historisk rapport som även den sänts till FN. I rapporten *Åländska barns rapport till FN* berättar över 400 barn och unga från Åland om hur de tycker att deras rättigheter förverkligas på Åland och vilka rekommendationer de har till vuxna.

Läs mer om rapporterna under verksamhetsområdet "barnkonventionsansvarig"

Föreläsningar och debatt

Föreläsning: Unga sexualförövare på nätet och i den fysiska miljön – så kan vi upptäcka och förebygga brottslighet

Den 1-2 september föreläste Ulla Thorslund, legitimerad psykolog, föreläsare och expert på unga sexualförövare om barn och ungas sexualitet på nätet och i den fysiska miljön med fokus på förebyggande arbete och hur risksignaler kan identifieras. Föreläsningarna riktade sig till pedagoger, skolpersonal, fritidssektorn och alla viktiga vuxna som möter barn i yrket, på fritiden eller i vardagen. Föreläsningen arrangerades av Rädda Barnen i samarbete med Åland landskapsregering och Fältarna för över 110 personer.

Föreläsning: Stopp min kropp på fritiden

Jonna Varsa och Tanja Rönnberg höll en föreläsning om "Stopp! Min kropp!s på fritiden" under evenemanget Inkludera mera inom idrott och fritid. Materialet för föreläsningen; "Stopp! Min kropp! på fritiden" vänder sig till barn mellan 7-12 år och passar att använda vid exempelvis en samling eller vid en aktivitet på till exempel en klubb eller förening. Materialet hjälper ledare inom idrott eller annan fritidsverksamhet att tala med barnen om frågor som känslor, privata områden och samtycke. Materialet innehåller även underlag för att kommunicera med styrelse, föräldrar och på sociala medier. Evenemanget var ett samarbete mellan Finlands Svenska Idrott, Ålands Idrott och DUV på Åland.

Panelsamtal: Ungas välmående i fokus

Barnkonventionsansvarig Jonna Varsa representerade Rädda Barnen vid Ålands framtids panelsamtal på temat "Ungas välmående i fokus". [Se panelsamtalet i efterhand.](#)

Remisser och hörande

Antalet remissförfrågningar och officiella önskemål om utlåtande har även i år varit relativt högt och Rädda Barnen har lämnat in sex remissvar/utlåtande om läroplan för barnomsorg, klientavgiftslag, studiestöd, vägtrafiklag och trafikförsörjningsprogram, samt givit underlag till arbetsgruppen för framtagande av folkhälsostrategi. Vi har även hörts av arbetsgruppen med uppdrag att kartlägga vilka utmaningar som finns i dagsläget gällande hemundervisningen och utreda vilka åtgärder som kunde förbättra förutsättningarna för hemundervisades barns rätt till likvärdig undervisning samt att stöda kommunen i tillsynsansvaret över hemundervisade barn.

Samtliga remissvar finns publicerade på www.raddabarnen.ax.

Barnrättsveckan och barnkonventionens dag

I anslutning till den 20 november uppmärksammades barnrättsveckan i Rädda Barnens olika verksamheter och i sociala medier. På föreningens hemsida finns material för att arbeta med barnkonventionen och ett särskilt inspirationsmaterial har tagits fram för lärare och ledare att använda för att diskutera Åländska barns rapport till FN och hur barns rättigheter efterföljs på Åland. I år lyftes särskilt materialet med Rådde rådjur och metoder för att arbeta med delaktighet i barnomsorgen.

Vi bjöd även in till vår samarbetspartner Stiftelsens Bensow uppskattade Finlandssvenska barnrättsdag. I år var temat "Barn har rätt till hälsa och utveckling – hur kan vi förebygga barns psykiska ohälsa?"

Rädda Barnen-priset 2022

Rädda Barnen-priset är en utmärkelse som årligen delts ut på Barnkonventionens dag sedan år 2009 då priset instiftades i samband med föreningens 50-årsjubileum. Genom att instifta ett pris för insatser i barnkonventionens anda vill Rädda Barnen uppmåna och uppmuntra vuxna i vårt samhälle att implementera barnkonventionen.

I år tilldelades utbildningsbyrån vid Ålands landskapsregering priset och tillsammans med åländsk media överraskades vinnarna med diplom, tårta och blomma.

Motiveringen Rädda Barnen-priset år 2022:

För initiativet och det strukturerade arbetet med att involvera barn i framtagandet av den nya läroplanen för barnomsorgen.

I arbetet med läroplanen har utbildningsbyrån aktivt och medvetet involverat barn i processen genom att fråga barnen, samla barnens svar och återkopplat hur deras åsikter har beaktats. Barnens svar i form av ord och bilder har dokumenterats och sammanställts i en rapport som både kan läsas av barn och vuxna. Rapporten ger ett verktyg för den så viktiga återkopplingen till barnen om hur deras svar har beaktats i läroplansprocessen samtidigt som rapporten ger inspiration för dagis att arbeta vidare med barns delaktighet.

Barnkonventionen artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

Barnkonventionen artikel 13: Barn har rätt till yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.

2.7 Ekonomiskt bidrag och stöd

Rädda barnens barnfond

Genom barnfonden har föreningen möjlighet att ge stöd till enskilda barnfamiljer som lever i ekonomisk utsatthet. Under år 2022 har 269 julklappar och 147 stöd delats ut till barn på Åland. Julklapparna ges i form av presentkort för att hjälpa barnets föräldrar att uppfylla barnets önskningar. De övriga 147 stöden har givits för att fira födelsedag, för att bekosta deltagaravgift eller utrustning för hobby eller fritidsaktiviteter och för att ge barn sommarminnen eller upplevelser i samband med skollov.

Sedan år 2020 har Rädda Barnen även haft möjlighet att ge ett matstöd till barnfamiljer som har det svårt att få ihop vardagsekonomin. Stödet initierades i samband med coronapandemin, men har sedan riktat sig till barnfamiljer som flytt Ukraina och sedan även möjliggjorts för barnfamiljer oavsett bakgrund att få. Tack vare Rädda Barnen Finland har vi givit ett matstöd till alla barnfamiljer som flytt från Ukraina. Totalt delades 152 matstöd ut till 131 familjer.

Julinsamling

Antalet ansökningar till barnfonden har ökat de senaste åren och trots att även gåvorna till fonden ökat så har det inte motsvarat den hjälp som har delats ut. Inför julen konstaterades att barnfonden var på väg att tömmas, men styrelsen beslutade att dela ut det stöd som föreningen kan då vi vet att även under normala omständigheter kämpar barnfamiljer som lever i ekonomisk utsatthet under julen. Ett exceptionellt år som detta var det därför särskilt viktigt att stödja med julklappar. Det rekordhöga antalet ansökningar om julklappar gjorde att föreningen uppmanade ålänningarna att hjälpa föreningen och bidra med en julklapp. Gensvaret var fantastiskt och insamlingen på 12 410 € täckte alla julklappsinköp. Ytterligare stöd gjorde att barnfonden i år åter igen fyllde på kassan som möjliggör fortsatt stöd.

Insamling till barnfonden har även skett via gratulationer, gåvokort, kondoleanser, månadsgivare och enskilda inbetalningar från företag, privatpersoner och föreningar. Ålands sjöfartsmuseum har under året givit möjlighet för föreningen att dela ut fribiljetter till museet.

Alla gåvor och initiativ möjliggör att Rädda Barnen kan dela ut stöd till barnfamiljer.

Rädda Barnens arbete mot ekonomisk utsatthet innefattar direkt stöd till barnfamiljer i kombination med påverkan och information om de konsekvenser som det innebär för barn att leva i en familj med låga inkomster och de vardagsutmaningar och brister i välbefinnandet som detta medför.

Brennings stipendiefond

Genom Brennings stipendiefond delar Rädda Barnen ut diplom och stipendier till eleverna i avgångsklassen i träningsundervisningen. I år delades ett stipendium ut vid skolavslutningen.

3. Verksamheter & projekt i världen

Rädda Barnen är en internationell barnrättsorganisation som verkar i 120 länder. Organisationen arbetar både med akutinsatser och långsiktigt med fokus på barn och barns rättigheter. Nästan en femtedel av alla världens barn, cirka 420 miljoner barn, lever i ett konfliktdrabbat område. Rädda Barnen på Åland samlar in medel för att stödja Rädda Barnens arbete i världen både i akuta situationer och för att skapa långsiktig förändring för barn.

Ambitionen för Rädda Barnen på Åland är att vara ett förstahandsval för ålänningar som, genom att skänka pengar, vill ge stöd för barn som lever i en utsatt situation runtom i världen.

3.1 Katastrofinsatser

Tack vara månadsgivarnas stöd och de öronmärkta bidragen till katastroffonden kan föreningen kanalisera medel till Rädda Barnens arbete i världen. I år har stödet gått till Rädda Barnens arbete i Jemen, Somalia, Sudan och Ukraina. Öronmärkta insamlade medel har liksom tidigare år kanaliserats via vår moderorganisation Rädda Barnen Finland och Rädda Barnen Sverige.

3.2 Utvecklingsarbete i Indien

Arbetet med att förändra barns livssituation kräver långsiktighet, kunskap och resurser. Rädda Barnen på Åland har under år 2021 inlett ett samarbete för att motverka barnarbete i Indien. Det är en viktig del i det långsiktiga förändringsarbetet som gör skillnad i barns liv. Initialt har vi förbundit oss att stödja arbetet i tre år 2021-2023.

4. Bilaga: Matris

Målsättningar, planerade åtgärder och förverkligande i förhållande till verksamhetsplanen 2022.

1.1 Organisation och medlemmar

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Öka kännedomen om Rädda Barnens barnrättsarbete hos privatpersoner, företag och föreningar. Informationen ska leda till ett ökat engagemang i form av fler antal medlemmar (privatpersoner) och fler som agerar för ett barnvänligare samhälle.	Sprida information och kunskap genom föreningens hemsida www.raddabarnen.ax, sociala medier och nyhetsbrev. Sända ut medlemsbrev två ggr/år till medlemmar och månadsgivare. Informera och diskutera aktuella ämnen på två medlemsmöten per år.	På hemsidan och i SOME samlas information om föreningens verksamheter, barns rättigheter och möjligheten till engagemang. Månatliga nyhetsbrev har sänts ut och medlemsbrev har skickats ut enligt plan. Viljan att vara med och göra skillnad för barn på Åland och i världen har upplevts som särskilt stor i år. Kriget i Ukraina och det ekonomiska läget har ökat engagemanget hos både privatpersoner och företag som på olika sätt vill bidra. Medlemsantalet är 352. Av dessa är 266 kvinnor och 86 män; 72 ungdomsmedlemmar (46 flickor och 20 pojkar) under 29 år. I år har 40 nya medlemmar anslutit samtidigt som föreningen tappat fem medlemmar. Antalet personer som gillar/följer Rädda Barnen på Ålands Facebook från 1760 till 1879. Föreningen Instagramkonto har 661 följare jämfört med 588 år 2021. Föreningen finns på även på Snapchat sedan december 2017.

1.1 Organisation och medlemmar fortsättning

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
<i>Forts.</i> Öka kännedomen om Rädda Barnens barnrättsarbete hos privatpersoner, företag och föreningar. Informationen ska leda till ett ökat engagemang i form av fler antal medlemmar (privatpersoner) och fler som agerar för ett barnvänligare samhälle . <i>Fler aktivt engagerade medlemmar</i>		Vid vårmötet presenterade Julia Valkeapää och Samuel Dreyer rapporten Åländska barns rapport till FN. I denna historiska rapport lyfter över 400 barn och unga från Åland fram hur de tycker att deras rättigheter förverkligas på Åland och vilka rekommendationer de har till vuxna. Vid höstmötet hölls ett samtal med Rädda Barnens mångåriga verksamhetsledare Marita Eriksson och Göran Hansen, grundare av och mångårig ordförande för DUV som tillsammans med Rädda Barnen startade Backaskolan. Rädda Barnen ville uppmärksamma att dessa båda barnrättskämpar erhöll Ålands självstyrelses 100-årsjubileumsmedalj. I samtalet deltog även Kristina "Bojan" Hansen som var en viktig del i arbetet med DUV och Backaskolan.
<i>Fler aktivt engagerade medlemmar</i>	Utveckla former för ökat aktivt engagemang i föreningens barnrättsarbete. Arbetet sker tillsammans med och för medlemmarna. Se på möjligheten att starta en FRT-larmgrupp med fokus på barn. Vidareutveckla arbetet tillsammans med unga medlemmar där strukturer och rutiner skapas för att långsiktigt säkerställa unga barnrättskämpars plats i föreningen.	En larmgrupp har startats

1.2 Organisation och styrelse

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Styrelsemedlemmars kunskaper tas tillvara för att på bästa sätt förverkliga föreningens mission och vision.	Fortsättningsvis sträva efter att aktivt dela upp ansvarsområden enligt styrelsemedlemmarnas egna intressen och kompetenser.	Arbetet i barnfondsutskottet inleddes i januari 2015 och har fortsatt under år 2022. Andra arbetsgrupper har bildats vid behov och upplöst när uppdraget är färdigt.
Styrelsemedlemmarna bereds möjligheter att öka sin kunskap inom Rädda Barnens arbetsområden.	Prioritera möjligheter att delta i utbildningar och besöka samarbetsparter och projekt som Rädda Barnen stöder.	Styrelsemedlemmarna har beretts möjligheter att öka sin kunskap om föreningens arbetsområden.
Stärka ungas perspektiv och delaktighet i styrningen av föreningen.	Två ungdomsrepresentanter invalda i styrelsen och deltar aktivt.	Samuel Dreyer och Julia Valkeapää har varit ungdomsrepresentanter och deltagit i styrelsens arbete och i andra sammanhang representerat föreningen.

1.5 Organisation och insamlingsarbete

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Fler privatpersoner och företag känner till Rädda Barnens arbete och vill bidra till föreningens arbete lokalt och internationellt.	Stärkt kommunikation kring relevanta verksamhetsområden, där det med tydlighet framgår att bidrag behövs och vad de används till.	Trots minskade resurser för kommunikation har hemsida och SOME bibehålls och särskilt under julen ökade stödet för barnfondens arbete. Möjlighet att göra inbetalningar, bli medlem och betala deltagaravgift direkt på hemsidan används av allt fler.

1.6 Information och PR produkter

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Ökad kännedom och kunskap om Rädda Barnens verksamhetsområden bland verksamheternas målgrupper och allmänhet.	Aktivt använda hemsida och sociala medier som informationskanal. Delta i publika evenemang utifrån relevansbedömning. Proaktivt arbeta gentemot åländsk media. Delta i relevanta formella och informella samarbeten, arbetsgrupper och kommittéer.	Se ovan. Medverkan i Pride-paraden, uppmärksammade barnrättsveckan och Barnkonventionens dag, barnkonventionspiloternas aktiviteter, samt insamlingsaktiviteter. Media har under året bevakat föreningens verksamheter. Firandet av Rädda Barnen 100 år gav möjlighet till både info om föreningen och att aktivt bidra genom #discgolfcharityday2022. 349 vuxna och 279 barn besökte firandet på Ålands sjöfartsmuseum. Rädda Barnen-priset 2022 tilldelades utbildningsbyån vid Ålands landskapsregering vilket uppmärksammades av Ålands radio, Nya Åland och Ålandstidningen.
Skapa hållbara förändringar i barnrättsfrågor.	Identifiera och samarbeta/samverka med relevanta aktörer.	Under året har Alternativrapporten till FNs barnrättskommitté färdigställts. Rädda Barnen har samordnat arbetet med rapporten som belyser de utmaningar som ännu finns i det åländska samhället när det gäller barnkonventionens efterlevnad. Arbetet med rapporten har skett i en process och genom dialog med olika föreningar vilket inneburit att kunskapen om barnkonventionen öka. Goda relationer till kommuner, kommunalförbund landskapsregering och myndigheter samt övriga civilsamhälle har möjliggjort samarbeten och samverkan för barnets bästa.

2.1 Lekterapi

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn och unga som står inför ingrepp och undersökningar kan förberedas både hemma och på sjukhuset med hjälp av material som stämmer in på åländska förhållanden.	Fortsätta utveckla material till förberedelse av olika ingrepp och undersökningar. Arbetet sker tillsammans med barn och unga, sjukhuspersonal, föräldrar och andra relevanta partner. Tillhandahålla egentillverkat förberedelsematerial så som filmer och bilder. Materialet används för att förbereda barn och unga inför undersökningar och läkarbesök.	Kontinuerlig tillverkning av bildstöd samt powerpoint-presentationer för att på olika sätt förbereda barn och unga på rätt nivå inför olika vårdsituationer. Uppdaterat och utvecklat förberedelselådor inför olika händelser på sjukhuset, t.ex. sedering med dexdor och lustgas.
Få en välfungerande verksamhet för lekterapi under de begränsningar som covid-19 pandemin ger sjukvården.	Skapa en god lek- och förberedelsemiljö trots stängda lekrum. Uppdatera och förnya lekmaterial som är säkert för barn och unga att använda under strängare hygienrestriktioner. Jobba mer förebyggande med telefonkonsultation till familjer och vårdpersonal i situationer där det kan underlätta för barn och ungas vårdsituation trots fysiska begränsningar.	Omstrukturerat och tillhandahållit pysselmaterial och spel i det befintliga väntrummet samt mottagningsrummet på mottagningen. Utökat telefonkonsultationen gentemot såväl familjer som vårdpersonal med ett gott utfall där man kan minska antalet besök på sjukhuset samtidigt som man hjälper familjer på ett ändamålsenligt tillvägagångssätt.
Förnya och uppdatera pedagogiskt lek och pysselmaterial som kasserats på grund av dålig inomhusmiljö i lekpaviljongen.	Hitta och beställa passande material enligt åldersgrupp 0-17 år. Återställa lekmiljön lekpaviljongen så att den blir inbjudande samt ändamålsenlig.	Inköp av I-pads både till avdelning och mottagning samt för eget bruk för att mer strukturerat arbeta med bildstöd som förberedelse och andra pedagogiska appar som kan vara till hjälp inom sjukvården. Lekpaviljongen revs så ingen återställning av den lekmiljön.
Säkra barns rätt som anhöriga i enlighet med bla § 48 i hälso och sjukvårdslagen.	Finns som resurs i Rädda Barnens och ÅHS arbete med barn som anhöriga.	Deltagit i de möten som anordnats tillsammans med arbetsgruppen Barn som anhöriga.

2.2 Barnens internet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn och vuxna har uppdaterad kunskap om en sund och säker internet- och medieanvändning, vilket möjliggör till att en aktiv dialog förs mellan generationer samt att föräldrarna blir stärkta i rollen som medieföstrare. Barn blir bra medieanvändare och känner sig trygga att röra sig på olika digitala plattformar och får stöd.	Erbjuda lektioner och föreläsningar till åländska skolor och andra barngrupper i skolmiljö (7-17 år) Erbjuda lektioner till barn på daghem, ålder 4-7 år. Erbjuda daghem och lågstadieskolor föreläsningar i anslutning till föräldraträffar.	Genomfört lektioner i 14 av landskapets skolor. Totalt har lektioner hållits för 1036 barn, varav 1 lektion hölls helt digitalt. Genomfört besök på åtta daghem, träffat totalt 151 barn i åldern 4-6 år.
Barn och vuxna får information och stöd kring nätrelaterade situationer och nätbrott.	Erbjuda råd och stöd till barn, föräldrar och professionella i frågor om nätrelaterad lagstiftning samt upprätthålla aktuell information till barn och vuxna på hemsidan och via sociala medier. Samarbeten med andra aktörer.	Lektioner om kroppslig integritet, barns rättigheter och gällande lagstiftning relaterat till händelser som kan ske på internet hölls i skolor, en grupp elever med hemskolning, daghem och i en förening. Verksamheten har nått 194 vuxna under olika föreläsningar om samtycke och barns liv online. Enskilt stöd till barn 13 st. Regelbundna uppdateringar på vår hemsida och sociala medier. Verksamheten har samarbetat med skolpersonal, föreningar, ledare inom barnomsorgen och Studerandehälsan.
Barn och ungas kunskap, erfarenheter och perspektiv i internet- och medierelaterade frågor tas tillvara och används som erfarenhetsexperter i arbetet.	Genom delaktighet samla barn och ungas åsikter och erfarenheter och förmedla dem till föräldrar och andra viktiga vuxna i barns närhet samt till makthavare. Verksamheten deltar i föreningens arbete med unga för att få en fördjupad kunskap om vilka digitala plattformar som unga använder.	Verksamheten har med barnanpassade metoder kontinuerligt och samlat barns expertis under lektioner. Barnens internet har varit delaktig i arbetet med ungdomsarbetet och barnkonventionspiloter.
Föräldrar, professionella och andra viktiga vuxna som möter barn har kunskap om porrens skadeverknings på barn och unga och kompetens att prata och diskutera detta med barn och unga. Bidra till en offentlig diskussion om porrens påverkan på barn och unga.	Projektet #prataomporr	Verksamheten har haft flera föreläsningar för vuxna. Verksamheten har haft nätverksmöten med studerandehälsan samt med skolvårdar och skolcoacher i högstadiet och gymnasiet. Slutrapport #prataomporr publicerad på hemsidan.

2.3 Barnkonventionsverksamhet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Tjänstemän, personal och förtroendevalda har kunskap om barnkonventionen och dess grundläggande principer. Kommunal och landskapsförvaltning genomför barnkonsekvensanalyser vid beredning av budget, lagstiftning och andra ärenden som berör barn.	Upprätthålla kontakten med kommuner och landskapet för att erbjuda information och utbildning i barnkonventionen. Erbjuda handledning vid genomförandet av barnkonsekvensanalys. Sprida goda exempel på genomförandet av barnkonsekvensanalys.	Kommuner och landskapsregeringens förvaltning har tagit kontakt och rådfrågat inför och under beredningsskeden i ärenden som rör barn. Exempelvis vid utskick av enkäter eller för att få handledning i barnkonsekvensanalys. Samarbete med Mariehamns stad gällande barns delaktighet i planeringen av lekparken i Mariehamn. Samarbete med landskapsregeringen i arbete med barnkonsekvensanalys gällande lagförslaget till den nya vägtrafiklagen.
Barn och unga har kännedom om barnkonventionen och har en förståelse för och tillit till dess påverkan på samhället.	Erbjuda grundskolor och skolpersonal workshops om barnkonventionen. Projekt i samarbete med dagis/skola.	Workshop om rätten till trygghet i skolan med samtliga elever i GHS. Föreläsning för elever som studerar till barnledare i yrkeshögskola. Projektet med "Rådde Rådjur samt uppdatering av "Rådde Rådjur" material till ett pedagogiskt material för barnomsorgen om barns rätt till delaktighet, utgående från den åländska lagstiftningen och läroplanen.
Ökad kännedom om barnkonventionen och barnrättsfrågor i samhället.	Uppmärksamma barnkonventionens dag den 20 november. Skapa och sprida informationsmaterial om barnkonventionen. Med hjälp av en alternativrapport från civilsamhället till barnrättskommittén exemplifiera barns livssituation och lyft fram rekommendationer från barn och organisationer som arbetar med barn och unga samt öka kännedom om hur rapporteringsprocess till FN:s barnrättskommitté ser ut.	Under barnrättsveckan i november uppmärksammades barnkonventionen i sociala medier med tips om pedagogiskt material på föreningens sida samt med aktiviteter om barns rättigheter med elever i åk 1-2 i Sund, Geta och Vårdö samt förundervisningsgruppen i Eckerö dagis. Under 2022 lämnade Rädda Barnen in totalt sex olika remissvar/utlåtande och deltog i ett hörande med arbetsgruppen som utreder hemundervisningen på Åland. Arbetet med att höra barn som hemundervisas har inletts. Detta för att säkerställa att barn som hemundervisas ges möjlighet att påverka.

2.3 Barnkonventionsverksamhet forts.

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Ökad kännedom om barnkonventionen och barnrättsfrågor i samhället fortsättning.		Alternativrapport till FN:s barnrättskommitté, som sammanställer information om genomförandet av barnkonventionen från civilsamhällets perspektiv lämnades in och publicerades i juli.
		Information om ett möte med barnrättskommittén och Ålands roll i mötet delades via föreningens sociala media, hemsida samt åländska media.
Ökad kännedom och kunskap om att säkerställa en trygg och säker verksamhet för alla barn i alla situationer	Samverkan med Frivilliga Räddningstjänsten på Åland med att uppmärksamma barn och deras behov i olika krissituationer och beredskapsarbete.	Rädda Barnens egen larmgrupp startades inom FRT och larmgruppen deltog i två FRT storövningar under året.
	Erbjuda fortbildning gällande barn i kris till relevanta aktörer på Åland.	En utbildning ordnades om barns rättigheter i krissituationer och barnvänliga platser för föreningens personal och styrelsemedlemmar. Ett webinarium om att stödja barn i krissituationer ordnades för frivilliga inom Frivilliga Räddningstjänsten.
	Erbjuda fortbildning gällande planeringen av verksamheter och aktiviteter där alla barns trygghet är en prioritet.	Tillsammans med barnkonventionspiloter genomfördes en utbildning om tryggt ledarskap till Folkhälsans lekledare.

2.4 Ungdomsverksamhet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Möjliggöra för fler unga barnrättskämpar i föreningen och stärka dem som rättighetsbärare.	Testa och utveckla olika möjligheter för att öka ungas delaktighet i samhället, så som ungdomsträffar som berör aktuella frågor och arrangeras tillsammans med ungdomar. Speciell fokus på de grupper som inte så ofta hörs i samhället.	Ett nytt ungdomsråd startades inom Bärkraft under hösten och Rädda Barnen har bidragit med handledning av ungdomsrådet.
Utveckla ungas kunskaper om barns rättigheter, påverkansarbete, demokrati och ledarskap.	Anställa sex barnkonventionspiloter under sommaren 2022.	Rädda Barnen har varit en handledare för Handikappförbundets ungdomsråd.
	Erbjuda utbildarutbildning för unga om barns rättigheter samt möjligheter att hålla workshops och föreläsningar om temat för barn, unga och vuxna.	Sex ungdomar anställdes av föreningen som barnkonventionspiloter.
		Rädda Barnens unga utbildare har utbildat andra om barns rättigheter i digitala rekryteringsträffarna inför sommarjobbet samt på Rädda Barnens läger. Efterfrågan av fysiska workshops och utbildningar på kvällstid har fortfarande varit begränsad och därför har inga nya utbildare utbildats.

2.4 Ungdomsverksamhet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Möjliggöra att unga barnrättskämpar i föreningen kan skapa ett eget forum för att organisera sig.	Stödja ungas organisering i föreningen, och möjliggöra att de kan arrangera egna aktiviteter i föreningens namn. Metoder, ramar och processer utarbetas i samklang med föreningens mission, vision och värdegrund. Handleda ungdomsmedlemmar i styrelsen under sin mandatperiod.	Två styrelsemedlemmar under 18 år deltog i styrelsearbetet. Ungdomsrepresentanter presenterade Åländska barns rapport till FN vid föreningens vårmöte.
Föreningens unga verkar både lokalt och internationellt för barns rättigheter.	Bevaka internationella barn- och ungdomsfrågor och delta i de forum som intresserar unga medlemmar. Överlämna en egen barnrapport till FNs barnrättskommitté och sprida info om rapportens innehåll samt rapporteringsprocessen på ett barnvänligt sätt.	Rädda Barnen har delat information om olika möjligheter att engagera sig till de ungdomar som har varit med i föreningens aktiviteter. Två medlemmar från Handikappförbundets ungdomsråd deltog vid ett nordiskt möte om barns delaktighet och Rädda Barnen har stödjat förberedelser inför mötet. Åländska barns rapport till FN lämnades in till FN:s barnrättskommitté i juli 2022.

2.5 Barn i socialt utsatta livssituationer

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn som anhöriga till vuxna med beroende eller psykisk ohälsa ska få stöd och möjlighet att träffa andra barn i samma situation.	Två sommarläger för barn och ungdomar som växer upp med en förälder eller annan vuxen i familjen som har psykisk ohälsa eller ett missbruk (i samarbete med österbottniska USM r.f och Folkhälsan på Åland r.f). En kamratstödsgrupp för barn (10-12 år) som växer upp med en förälder eller annan vuxen i familjen som har psykisk ohälsa eller ett missbruk.	Två sommarläger för målgruppen: Ett fyra dagars läger för tonåringar (13-17 år) inleddes med en dag för enbart åländska deltagare, sedan gemensamt läger med österbottniska ungdomar. Samarbetspartner Folkhälsan på Åland och Usm rf. Ett tre dagars läger för åländska yngre barn (10-13 år) i samarbete med Folkhälsan på Åland. Lägerplats Lemböte lägergård, tidpunkt 4-10.7. Totalt 37 deltagare, varav 17 från Åland. Separat rapport. Kamratstödsgrupp för barn (10-13 år) : Under våren sju deltagare, tre träffar och en heldagsutfärd,. Under hösten sju deltagare, tio träffar och en avslutning.

2.5 Barn i socialt utsatta livssituationer fortsättning

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
<i>Forts.</i> Barn som anhöriga till vuxna med beroende eller psykisk ohälsa ska få stöd och möjlighet att träffa andra barn i samma situation.	Samtalsträffar för barn- och ungdomar 12-17 år som växer upp med en förälder eller annan vuxen i familjen som har psykisk ohälsa eller ett missbruk.	Ny verksamhet: Samtalsgrupp för tonåringar (13-17 år) i samarbete med Kst: Under våren sju deltagare fem träffar. Under hösten fyra deltagare, sju träffar. Separat rapport. Nätverksträffar som stödpersoner och stödfamiljer har haft möjlighet att delta i har ordnats (se Familjevård). Kurs inom stödverksamhet har ordnats på uppdrag av KST våren 2022 (KST finansiering).
Barn som är anhöriga till sjuka vuxna ska få den information och det stöd de behöver och har rätt till.	Bistå ÅHS personal då de ordnar träffar för sina Barnombud med teman som berör barnrätt och barnperspektiv. Ta fram material riktat direkt till barn som är anhöriga.	Fortsatt samarbete kring barn som är anhöriga till vuxna patienter med ÅHS. Fem arbetsgruppsmöten och två träffar för barnombud.
Familjehemsverksamheten på Åland utgår ifrån alla barns lika värde. Barnets bästa kommer i främsta rummet.	Fortsätta söka och sprida riktlinjer, metoder och material (på svenska). Upprätthålla nätverk för familjehem på Åland. Bedriva påverkans- och utvecklingsarbete (särskilt genom samarbete med KST). Bidra till Rädda Barnens remissarbete och råd i enskilda frågor.	För familjehem och stödfamiljer på Åland har ordnats två träffar med aktiviteter och samvaro för hela familjen. Pågående samverkan och påverkansarbete.
Familjehemsplacerade svenskspråkiga barns rätt till väl förberedda och fortbildade familjehem garanteras.	Genomföra förberedande utbildning, och annan utbildning i enlighet med familjevårdarlagen vid behov på Åland, genom avtal med KST (separat finansiering)	Förberedande utbildning för familjehem ordnad på uppdrag av Kst avslutades under våren. Kunskapspåfyllnad och diskussionsmöjligheter erbjöds till de vuxna under Familjehemshelgen.

2.5 Barn i socialt utsatta livssituationer fortsättning

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Medvetenheten om och kunskapen kring familjehemsplacerade barns situation förbättras.	Bidra till att öka tillgången på/spridning av svenskspråkig information om familjehemsverksamhet och erfarenheter på Åland och i fasta Finland.	Pågående påverkansarbete.
Den svenskspråkiga familjehemsverksamheten i Finland stärks på längre sikt.	Ordna familjehemshelg 2022 för familjehem i Svenskfinland. Ordna NOFCA årsmöte & seminariedag i samarbete med Förbundet för familjevård och Pesäpuu.	Ordnat familjehemshelg (läger) på Åland för svenskspråkiga familjehem i samarbete med Vasa familjevård. Totalt 91 personer (73 deltagare, 16 ledare och 2 assistenter). Aktivt deltagit i nordiska familjevårdsnätverket NOFCA. Sekreterare i nätverket år 2022-2023.
Berörda barn och unga känner till sina rättigheter och har möjlighet att använda dem. Deras erfarenheter tas tillvara.	Ordna digitala träffar för ungdomar i familjehem i samarbete med Vasa familjevård. Stöda utvecklingen av metoder och material för yngre barns delaktighet på svenska, t ex Maxida Grävling.	Vasa familjevård, har med stöd av verksamhetsansvarig och organisationen Knas Hemma, ordnat digitala träffar för de tonåringar som deltog på Familjehemslägret. Föreningen Pesäpuus handbok om barnskyddet från unga till unga har översatts. På Familjehemslägret funderade barn på sina hopp och drömmar tillsammans med Maxida Grävling och Pirkko Teir.

2.6 Utbildning och information

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Vuxna i barns närhet har relevant och uppdaterad kunskap inom sitt ansvarsområde.	Erbjuda kompetenshöjande utbildningstillfällen inom frågor som rör barnkonventionen och andra barnrättsfrågor. Upprätthålla, uppdatera och bjuda ut vårt bibliotek med litteratur och material om barnkonventionen och ämnen som berör barn. Dela ut en föräldrarstödande bok med utgångspunkt i barns rättigheter. Dela ut Rädda Barnen-priset för att visa på goda exempel på barnrättsinsatser.	Förverkligat inom respektive verksamhetsområde genom föreläsningar vid vår- och höstmöte. Föreläsningar med Ulla Thorslund i samarbete med landskapsregeringen och Fältarna. 110 vuxna deltog. Medverkade vid utbildningsbyråns Dialog 2022. Föreningens bibliotek finns på Norragatan 13. Förverkligat. Den reviderade upplagan av "Leva med barn" utdelad, även på engelska.
Bidra med ett barnrättsfokus i firande av Åland 100 år.	Identifiera utbildningsbehov och planera genomförande med aktörer inom olika sektorer.	Inget särskilt program i samband med Åland 100. På höstmötet uppmärksammades Marita Eriksson och Göran Hansen mottagande av Ålands självstyrelses 100-årsjubileumsmedalj.
Inspirera vuxna i barns närhet att arbeta utifrån ett barnrättsperspektiv.	Dela ut Rädda Barnen-priset för att visa på goda exempel på barnrättsinsatser.	Utbildningsbyrån vid Ålands landskapsregering tilldelades Rädda Barnen-priset år 2022.

2.7 Ekonomiska bidrag och stöd

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Rädda Barnen har bidragit till att barn i socioekonomiskt utsatta situationer har fått sina rättigheter tillgodosedda. Långsiktiga och konsekventa åtgärder för ett socialt hållbart samhälle där alla individer får sina rättigheter respekterade och erbjuds en livsmiljö där de kan tillgodogöra sig kunskap, utvecklas och ha en god hälsa, är etablerade. Stärka barnets och familjens möjligheter att utvecklas.	Bevilja bidrag till barn och barnfamiljer ur barnfonden. Använda den erfarenhet och perspektiv som samlas vid handläggningen av barnfonden till att påverka och informera om ekonomisk utsatthet. Samverka mellan offentliga aktörer och civilsamhället för att på lång sikt skapa ett samhälle som är socialt hållbart.	Bidrag beviljats löpande under året enligt inkomna ansökningar. Totalt beviljades 147 stöd som gav barn som lever i ekonomisk utsatthet möjlighet till att delta i fritidsaktiviteter, få födelsedagspresent, kalasbidrag, upplevelser och stöd till skolrelaterade saker, enligt riktlinjerna i Rädda Barnens barnfond. Julklappar delades ut till 269 barn. I år delades även ett särskilt matstöd ut till familjer som flytt krigets Ukraina samt vid jul. Totalt delades 152 matstöd ut till 131 familjer.
Elever vid träningskolan får en uppmuntran för sina studier.	Dela ut stipendier till samtliga elever i avgångsklassen vid Träningskolan.	Tre stipendium delades ut till elever som slutade högstadiet.

3. Verksamheter och projekt i världen

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Rädda Barnen på Åland vill även i fortsättningen vara ett förstahandsval för ålänningar som, genom att skänka pengar, vill visa internationellt stöd med barn i utsatt position runtom i världen.	Sprida information om insamlingar och hur stödet gör skillnad genom etablerade kanaler så som hemsidan, medlemsbrev och sociala medier. Riktade insamlingar genom sparbössor, bankgiro, via hemsida. Möjligheten att stödja ett specifikt utvecklingsprojekt genom exempelvis egeninsatsen vid en ansökan från Rädda Barnen Finland till Utrikesministeriet undersöks.	Info gällande möjligheter att stödja Rädda Barnens arbete gick till givare via medlems- och givarbrev, sociala medier. Rädda Barnen genomför ett utvecklingssamarbete i Indien under år 2021-2023 för att motverka barnarbete. Arbetet görs genom Rädda Barnen Finland.